

การให้บริการ ทดสอบน้ำอุปโภคบริโภค

พิชญภา ราชธรรมมา

อัจฉอร่า พูลเกษม

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ

กองผลิตภัณฑอาหารและวัสดุสัมผัสอาหาร

น้ำเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวันด้วยวัตถุประสงค์การใช้ที่แตกต่างกัน เช่น การบริโภค การใช้ภายในครัวเรือน การใช้ในภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น เนื่องด้วยการเติบโตทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น อาจทำให้น้ำที่นำมาใช้ในการอุปโภคบริโภคเกิดการปนเปื้อน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและกระบวนการผลิตในภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม ดังนั้นผู้ใช้และผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องทราบข้อมูลคุณภาพน้ำซึ่งจะบ่งบอกถึงความสะอาดและสารปนเปื้อนในน้ำ อีกทั้งยังใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพให้เหมาะกับวัตถุประสงค์การใช้งานของผลิตภัณฑ์อาหารและวัสดุสัมผัสอาหาร

กรมวิทยาศาสตร์บริการได้ให้บริการทดสอบคุณภาพน้ำตามมาตรฐานต่างๆ และตามวัตถุประสงค์ของผู้ใช้บริการ เมื่อผู้ใช้บริการประสงค์จะใช้บริการทดสอบตัวอย่างน้ำ สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองผ่านระบบ MOST ONE STOP SERVICE (ระบบบริการด้านทดสอบ/สอบเทียบแบบเบ็ดเสร็จ) ซึ่งมีขั้นตอนการขอรับบริการที่ง่ายเพียง 3 ขั้นตอนหลัก คือ 1.) ตรวจสอบผลิตภัณฑ์ 2.) ขอใบประเมินราคาและระยะเวลาทดสอบ 3.) ส่งตัวอย่างทดสอบ และเพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินการส่งตัวอย่างทดสอบผู้ใช้บริการควรทราบประเภทของตัวอย่างน้ำที่ต้องการส่งทดสอบ เช่น น้ำดื่มเพื่อบริโภค น้ำดื่มในภาชนะบรรจุปิดสนิท น้ำใช้ในห้องปฏิบัติการ น้ำแข็ง เป็นต้น และควรทราบวัตถุประสงค์ของการนำตัวอย่างน้ำไปใช้เพื่อประกอบการพิจารณาในขั้นตอนการเลือกรายการที่ต้องการทดสอบ

ภาพแสดงขั้นตอนการส่งตัวอย่างตามระบบ MOST ONE STOP SERVICE

ตารางที่ 1 ค่าเกณฑ์ควรใช้ให้เหมาะสมกับประเภทน้ำ/วัตถุประสงค์

ประเภทน้ำ/ วัตถุประสงค์	ค่าเกณฑ์ควรใช้	มาตรฐาน
 น้ำดื่ม	น้ำดื่ม/ น้ำบริโภค/ น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท	มอก. 257-2549 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 61) พ.ศ. 2524 (ฉบับที่ 135) พ.ศ.2534
 น้ำดื่ม/น้ำบริโภค (ผ่าน/ไม่ผ่านเกณฑ์)	น้ำดื่ม/ น้ำบริโภค	มอก. 257-2549
 น้ำผ่านเครื่องกรอง	น้ำผ่านเครื่องกรอง	มอก. 257-2549
 น้ำแร่/น้ำแร่ธรรมชาติ	น้ำแร่/น้ำแร่ธรรมชาติ	มอก. 2208-2547 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 199) พ.ศ. 2543
 น้ำสระว่ายน้ำ	น้ำสระว่ายน้ำ	ข้อบังคับกรุงเทพมหานคร ประเภทการจัดตั้งสระว่ายน้ำ พ.ศ. 2530
 น้ำสำหรับแบตเตอรี่ชนิดตะกั่ว-กรด	น้ำสำหรับแบตเตอรี่/แบตเตอรี่/ น้ำสำหรับแบตเตอรี่ชนิดตะกั่ว-กรด	มอก. 19-2536
 น้ำประปาสำหรับดื่ม	น้ำประปา/น้ำประปาสำหรับดื่ม	ประกาศกรมอนามัย เกณฑ์คุณภาพน้ำประปา พ.ศ. 2553
 น้ำประปาภูมิภาค	น้ำประปา/ น้ำประปาภูมิภาค	มาตรฐานคุณภาพน้ำประปา ของการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2550
 น้ำบาดาลสำหรับบริโภค	น้ำบาดาล/ น้ำบาดาลสำหรับบริโภค	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551

ประเภทน้ำ/ วัตถุประสงค์	ค่าเกณฑ์ควรใช้	มาตรฐาน
 น้ำใช้ในห้องปฏิบัติการวิเคราะห์	น้ำใช้/ น้ำใช้ในห้องปฏิบัติการวิเคราะห์	มอก. 1287-2538
 น้ำใช้ในกระบวนการผลิตอาหาร	น้ำใช้/ น้ำใช้ในกระบวนการผลิตอาหาร	ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 61) พ.ศ.2524 และ (ฉบับที่ 135) พ.ศ.2534
 น้ำใช้ในห้องปฏิบัติการวิเคราะห์	น้ำบริสุทธิ์/ AAMI	มาตรฐานน้ำบริสุทธิ์สำหรับเครื่องไตเทียม (AAMI)
 น้ำสำหรับใช้ทางเภสัชกรรม	น้ำสำหรับใช้ทางเภสัชกรรม	มอก. 2119-2556
 น้ำแข็ง	น้ำแข็ง	ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 78) พ.ศ.2527 และ (ฉบับที่ 137) พ.ศ.2534
น้ำประเภทอื่นๆ เช่น น้ำบาดาล น้ำดิบ น้ำแม่น้ำ น้ำคลอง น้ำบ่อ น้ำใช้ น้ำฝน น้ำผิวดิน น้ำหล่อเย็น น้ำ Boiler	น้ำอุปโภคบริโภค/ น้ำบาดาล/ น้ำดิบ/ น้ำแม่น้ำ/ น้ำคลอง/ น้ำบ่อ/ น้ำใช้/ น้ำฝน/ น้ำผิวดิน/ น้ำหล่อเย็น/ น้ำ Boile	

MOST ONE STOP SERVICE เป็นระบบบริการที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้จัดทำขึ้นเพื่อความสะดวกรวดเร็วของ ผู้ใช้บริการ และกรมวิทยาศาสตร์บริการเป็นหน่วยงานหนึ่งให้บริการผ่านระบบดังกล่าว โดยผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงการให้บริการทดสอบได้ตลอด 24 ชั่วโมง ผ่านเว็บไซต์ <http://onestop.most.go.th/mstq/web/> ซึ่งจะมีข้อมูลของรายการที่ให้บริการทดสอบ และรายการทดสอบที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 อีกด้วย เมื่อผู้ใช้บริการได้ทำตามขั้นตอนครบถ้วนจะได้รับใบเสนอราคาตอบกลับผ่านช่องทางที่ได้แจ้งไว้ โดยในใบเสนอราคาจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าบริการทดสอบ วิธีเก็บตัวอย่าง ปริมาณตัวอย่างที่ใช้ และระยะเวลาทดสอบ ซึ่งเมื่อมาส่งตัวอย่างก็จะได้รับความสะดวกรวดเร็ว เพราะสามารถระบุรายการทดสอบตามใบเสนอราคาที่ได้รับทำให้ไม่เสียเวลาและป้องกันความผิดพลาดในการเขียนรายการ จำนวนมาก และยังมีมั่นใจว่าสามารถส่งตัวอย่างทดสอบได้ทันที นอกจากนี้ ยังสามารถติดตามสถานะการทดสอบได้จาก <http://labtracking.dss.go.th/track> หรือผ่าน QR CODE จะเห็นได้ว่าระบบ MOST ONE STOP SERVICE ได้เพิ่มความสะดวกรวดเร็วให้แก่ผู้ให้บริการ ลดขั้นตอน ระยะเวลาในการติดต่อ และลดภาระค่าใช้จ่ายเมื่อเทียบกับระบบเดิมที่ผู้ให้บริการต้องเข้ามาติดต่อที่กรมวิทยาศาสตร์บริการเท่านั้น จึงทำให้การให้บริการทดสอบน้ำอุปโภคบริโภคกับกรมวิทยาศาสตร์บริการมีความสะดวกและรวดเร็วขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, MOST ONE STOP SERVICE ทดสอบผลิตภัณฑ์ [ออนไลน์]. [20 มีนาคม 2560]. เข้าถึงได้จาก <https://onestop.most.go.th/mstq/web/testingService>